

## ROZPORZĄDZENIE RADY

z dnia 21 czerwca 1999

### ustanawiające Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej

(1267/99/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego art. 308,

uwzględniając propozycję Komisji<sup>1</sup>,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego<sup>2</sup>,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego<sup>3</sup>,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów<sup>4</sup>,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) wnioski Rady Europejskiej, obradującej w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997, przewidują wzmocnioną strategię przedakcesyjną dla krajów kandydujących z Europy Środkowej i Wschodniej oraz specjalną strategię przedakcesyjną dla Cypru;
- 2) we wnioskach Rady Europejskiej obradującej w Luxemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 stwierdza się, iż pomoc przewidziana w niniejszym rozporządzeniu ma być na razie przyznana dziesięciu krajom kandydującym z Europy Środkowej i Wschodniej;
- 3) rozporządzenie Rady nr 622/98/WE z 16 marca 1998 dotyczące pomocy dla krajów kandydujących w ramach strategii przedakcesyjnej, a w szczególności ustanowienia Partnerstw dla Członkostwa<sup>5</sup>, zakłada, że partnerstwa te mają zawierać jednolite zasady dla obszarów priorytetowych oraz wszelkie dostępne środki dla pomocy przedakcesyjnej;
- 4) strategia przedakcesyjna zawiera postanowienie o Instrumencie Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, zwanym dalej ISPA, który będzie skierowany na dostosowanie krajów kandydujących do wspólnotowych standardów w zakresie infrastruktury oraz dostarczanie finansowego wsparcia na działania w zakresie ochrony środowiska i transportu;
- 5) pomoc ze strony Wspólnoty w ramach ISPA, wraz z pomocą ze strony Wspólnoty w ramach rozporządzenia Rady nr 3906/89/EWG z 18 grudnia 1989 r. dotyczącego pomocy ekonomicznej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej<sup>6</sup>, oraz pomoc ze strony Wspólnoty w ramach rozporządzenia 1268/1999 dotyczącego pomocy Wspólnoty dla działań przedakcesyjnych na rzecz rolnictwa oraz rozwoju obszarów

<sup>1</sup> Dz.U. WE nr C 164, z 29.05.1998, str. 4.

<sup>2</sup> Opinia wydana 6 maja 1999 r. (dotychczas nie opublikowana w Dzienniku Urzędowym).

<sup>3</sup> Dz.U. WE nr C 407, z 28.12.1998.

<sup>4</sup> Dz.U. WE nr C 373, z 02.12.1998.

<sup>5</sup> Dz.U. WE nr L 85, z 20.03.1998, str. 1.

<sup>6</sup> Dz.U. WE nr L 375, z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie zmienione ostatnio przez rozporządzenie nr 753/96/WE (Dz.U. WE nr L 103, z 26.04.1996, str. 5).

wiejskich w krajach kandydujących z Europy Środkowej i Wschodniej w okresie przedakcesyjnym<sup>7</sup> ma być koordynowana w ramach rozporządzenia nr 1266/1999/WE z 21 czerwca 1999r. dotyczącego koordynacji pomocy dla krajów kandydujących w ramach strategii przedakcesyjnej, oraz zmieniającego rozporządzenie nr 3906/89/EWG<sup>8</sup> oraz ma być przedmiotem przepisów warunkowych rozporządzenia nr 622/98/WE, oraz indywidualnych decyzji w sprawie Partnerstw dla Członkostwa;

- 6) celem ma być równowaga pomiędzy finansowaniem działań w zakresie infrastruktury transportowej a finansowaniem działań w zakresie ochrony środowiska, uwzględniając specyficzną sytuację w krajach beneficjentach;
- 7) pomoc Wspólnoty w ramach ISPA powinna ułatwić wdrażanie przez kraje kandydujące *acquis communautaire* w dziedzinie ochrony środowiska i przyczynić się do trwałego rozwoju w tych krajach;
- 8) decyzja nr 1692/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 w sprawie wytycznych Wspólnoty odnośnie rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej<sup>9</sup> opisuje kryteria dla projektów o powszechnym znaczeniu, które, o ile jest to niezbędne, powinny zostać wykorzystane celem wyselekcjonowania przedsięwzięć zgodnych z niniejszym rozporządzeniem;
- 9) Ocena Potrzeb Infrastruktury Transportowej (TINA) zainicjowana przez Radę powinna ułatwić proces selekcji działań priorytetowych dla rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej w okresie przedakcesyjnym;
- 10) Komisja musi dokonać indykatywnej alokacji wszystkich dostępnych środków wspólnotowych w ramach ISPA pomiędzy kraje kandydujące, co ułatwi przygotowanie przedsięwzięć;
- 11) pkt. 17 wniosków Rady Europejskiej obradującej w Luksemburgu w dniach 12 i 13 grudnia 1997 r. zakłada, że pomoc finansowa dla krajów zaangażowanych w proces rozszerzenia będzie oparta, w zakresie przyznawania pomocy, na zasadzie równego traktowania, niezależnie od daty przystąpienia do Unii, ze szczególnym uwzględnieniem krajów o największych potrzebach;
- 12) wielkość pomocy ze strony Wspólnoty w ramach ISPA powinna być tak skalkulowana, aby wzmacniać efekt dźwigni finansowej, promować współfinansowanie i korzystanie z prywatnych źródeł finansowych jak również brać pod uwagę możliwość generowania przez przedsięwzięcia zysków netto;
- 13) w odniesieniu do pomocy wspólnotowej zapewniona musi zostać maksymalna przejrzystość wdrażania pomocy finansowej, jak również muszą zostać zastosowane surowe środki nadzoru przy wykorzystywaniu środków;
- 14) dla właściwego zarządzania pomocą wspólnotową przyznaną w ramach ISPA, opracowane muszą zostać skuteczne metody szacowania, monitorowania, oceny oraz kontroli działań, określające zasady dotyczące oceny, definiujące charakter monitorowania oraz jego zasady, opisujące działania, które zostaną podjęte w przypadku

---

<sup>7</sup> Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, str. 87.

<sup>8</sup> Dz.U. WE nr L 161, z 26.06.1999, str. 68.

<sup>9</sup> Dz.U. WE nr L 228, z 09.09.1996, str. 1.

nieprawidłowości lub błędów w zakresie zgodności z jednym z warunków określonych w momencie przyznania pomocy w ramach ISPA;

- 15) w okresie przejściowym od 1 stycznia 1999 do 31 grudnia 2001 każde odniesienie do euro powinno być zasadniczo traktowane jako odniesienie do euro jako jednostki monetarnej, w rozumieniu art. 2, zdanie drugie, rozporządzenia Rady nr 974/98/WE z 3 maja 1998 dotyczącego wprowadzenia euro<sup>10</sup>;
- 16) w celu wprowadzenia tego rozporządzenia, Komisja powinna być wspomagana przez komitet o charakterze doradczym;
- 17) wdrożenie przedsięwzięć przewidzianych przez niniejsze rozporządzenie pomoże osiągnąć cele Wspólnoty; w celu przyjęcia niniejszego rozporządzenia Traktat nie przewiduje innych uprawnień, niż określone w art. 308;

PRZYJĘŁA NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

### *Artykuł 1*

#### Definicja i cel

1. Niniejszym zostaje ustanowiony Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej, dalej określany jako ISPA,

ISPA zapewni wsparcie mające na celu przygotowanie do członkostwa w Unii Europejskiej następujących państw kandydujących: Bułgarii, Republiki Czeskiej, Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Polski, Rumunii, Słowacji oraz Słowenii, dalej określanych jako "kraje beneficjenci", w obszarze spójności ekonomicznej i społecznej dotyczącej polityki ochrony środowiska i polityki transportowej, zgodnie z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

2. Pomoc wspólnotowa przyznana w ramach ISPA powinna wspierać cele określone w Partnerstwie dla Członkostwa dla każdego kraju beneficjenta oraz narodowych programach poprawy stanu środowiska naturalnego i sieci infrastruktury transportowej.

### *Artykuł 2*

#### Kwalifikujące się przedsięwzięcia

1. Pomoc wspólnotowa finansowana w ramach ISPA obejmować będzie projekty, fazy projektów, które są niezależne finansowo i technicznie, grupy projektów lub plany projektów w dziedzinie ochrony środowiska lub transportu, określane dalej wspólną nazwą „przedsięwzięcie”. Faza projektu może również obejmować studia wstępne, studia wykonalności oraz studia techniczne, niezbędne dla zrealizowania projektu.
2. W świetle celów wspomnianych w art. 1, Wspólnota zapewni wsparcie w ramach ISPA dla następujących przedsięwzięć:

---

<sup>10</sup> Dz.U. WE nr L 139, z 11.05.1998, str. 1.

- a) w obszarze ochrony środowiska: umożliwiających krajom beneficjentom dostosowanie się do wspólnotowego prawa ochrony środowiska oraz do celów Partnerstwa dla Członkostwa;
- b) w obszarze infrastruktury transportowej promujących przemieszczanie się, a w szczególności stanowiących projekty o powszechnym znaczeniu w oparciu o kryteria decyzji nr 1692/96/WE, oraz te, które umożliwiają krajom beneficjentom dostosowanie się do celów Partnerstwa dla Członkostwa; obejmuje to wzajemne połączenie i współdziałanie sieci krajowych z transeuropejskimi oraz dostęp do tych sieci.

Przedsięwzięcia powinny mieć wystarczającą skalę, tak aby wywierać znaczący wpływ w dziedzinie ochrony środowiska lub dla poprawy sieci infrastruktury transportowej. Całkowity koszt każdego działania powinien zasadniczo wynosić nie mniej niż 5 mln EUR. W odpowiednio uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę specyficzne warunki, całkowity koszt działania może być mniejszy od 5 mln EUR.

3. Powinna zostać zachowana równowaga pomiędzy przedsięwzięciami w obszarze ochrony środowiska a przedsięwzięciami związanymi z infrastrukturą transportową

4. Wsparcie może zostać również przyznane na:

- a) studia wstępne związane z kwalifikującymi się przedsięwzięciami, obejmujące studia niezbędne dla wdrażania przedsięwzięć; oraz
- b) przedsięwzięcia w zakresie pomocy technicznej, obejmujące działania informacyjne i promocyjne, w szczególności:
  - i) przedsięwzięcia horyzontalne, takie jak studia porównawcze dla oceny wpływu pomocy wspólnotowej;
  - ii) przedsięwzięcia i studia, które przyczyniają się do oszacowania, monitorowania, oceny oraz kontroli projektów, jak też i do wzmacniania oraz zapewniania koordynacji i spójności projektów z Partnerstwem dla Członkostwa; oraz
  - iii) przedsięwzięcia i studia zapewniające skuteczne zarządzanie i wdrażanie projektów oraz służące dokonywaniu niezbędnych dostosowań.

### *Artykuł 3*

#### Środki finansowe

Pomoc wspólnotowa w ramach ISPA będzie przyznawana w okresie od roku 2000 do roku 2006.

Roczne kwoty alokacji będą zatwierdzane przez władze budżetowe w ramach limitów wyznaczonych przez prognozy finansowe.

### *Artykuł 4*

#### Alokacja indykatywna

Indykatywna alokacja całkowitej kwoty pomocy wspólnotowej w ramach ISPA pomiędzy kraje-beneficjentów zostanie dokonana przez Komisję, która działać będzie zgodnie z procedurą określoną w art. 14, na podstawie następujących kryteriów: liczby mieszkańców, produktu krajowego brutto na mieszkańca według parytetu siły nabywczej oraz powierzchni kraju.

Alokacja ta może być dostosowana przy uwzględnieniu dokonań każdego z krajów beneficjentów w latach poprzednich w zakresie wdrażania przedsięwzięć ISPA. Pod uwagę powinny być również brane faktyczne niedostatki krajów w zakresie ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej.

### *Artykuł 5*

#### Spójność z politykami wspólnotowymi

1. Działania finansowane przez Wspólnotę w ramach ISPA będą zgodne z postanowieniami Układu Europejskiego, w tym z zasadami stosowania postanowień dotyczących pomocy państwa; przyczyniać się one będą także do realizacji polityki wspólnotowej, zwłaszcza związanej z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego, oraz sieci transportowych i sieci transeuropejskich.
2. Komisja zapewni koordynację i spójność pomiędzy przedsięwzięciami podejmowanymi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, a przedsięwzięciami wspieranymi z innych wkładów z pochodzących z budżetu Wspólnoty, a w szczególności z wkładów z tytułu wspólnotowych inicjatyw dotyczących międzynarodowej współpracy transgranicznej i między regionalnej, z operacji Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EIB), uwzględniając jego działalność przedakcesyjną, jak również z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. O powyższym Komisja informować będzie Komitet utworzony na mocy art. 14.
3. Komisja postara się zapewnić koordynację i spójność pomiędzy przedsięwzięciami podejmowanymi w krajach beneficjentach zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i działaniami Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBRD), Banku Światowego oraz innych analogicznych instytucji finansowych. O powyższym Komisja będzie informować Komitet utworzony na mocy art. 14 .

## Artykuł 6

### Formy i wielkość pomocy

1. Wsparcie wspólnotowe w ramach ISPA może mieć formę bezzwrotnej pomocy bezpośredniej, pomocy zwrotnej lub innej formy finansowania.

Środki pomocowe zwracane instytucji zarządzającej lub innej instytucji publicznej będą ponownie wykorzystywane na ten sam cel.

2. Wielkość pomocy wspólnotowej przyznawanej w ramach ISPA może wynosić do 75% wydatków publicznych lub równoważnych, w tym wydatków ponoszonych przez instytucje, których działania są podejmowane w ramach prawnych lub administracyjnych, na mocy których instytucje te uważa się za odpowiednik instytucji publicznych. Komisja może zdecydować, zgodnie z procedurą opisaną w art. 14, o podniesieniu wielkości pomocy do 85%, szczególnie w sytuacji, gdy uzna, że dla realizacji projektów niezbędnych dla osiągnięcia zasadniczych celów ISPA konieczna jest pomoc w wysokości większej niż 75%.

Z wyjątkiem pomocy zwrotnej lub w sytuacji, gdy w grę wchodzi istotny interes wspólnotowy, wielkość pomocy może zostać zredukowana z uwagi na:

- a) dostępność współfinansowania;
  - b) zdolność przedsięwzięcia do generowania trwałych zysków;
  - c) odpowiednie zastosowanie zasady "truciciel płaci".
3. Zgodnie z ust. 2 lit. b) przedsięwzięcia generujące zyski to:
    - a) infrastruktury, których użytkowanie będzie odpłatne;
    - b) inwestycje produkcyjne w sektorze ochrony środowiska.
  4. Studia wstępne oraz działania z zakresu pomocy technicznej mogą być wyjątkowo finansowane w wysokości do 100 % kosztów całkowitych.

Zgodnie z niniejszym ustępem całkowite wydatki ponoszone z inicjatywy Komisji oraz w imieniu Komisji, nie mogą przekroczyć 2% całkowitej alokacji w ramach ISPA.

## *Artykuł 7*

### Ocena i zatwierdzanie przedsięwzięć

1. Komisja podejmie decyzje w sprawie przedsięwzięć finansowanych w ramach ISPA, zgodnie z procedurą ustaloną w art. 14.
2. Kraje beneficjenci będą przedkładać wnioski o wsparcie do Komisji. Jednakże zgodnie z art. 2 ust. 4, Komisja może przyznawać pomoc z własnej inicjatywy tam, gdzie przeważają interesy Wspólnoty.
3. Wnioski powinny zawierać:
  - a) informacje wymienione w załączniku I;
  - b) wszelkie niezbędne informacje, które potwierdzają, że przedsięwzięcia są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i kryteriami określonymi w załączniku II, a w szczególności, że średniookresowe korzyści ekonomiczne i społeczne są proporcjonalne do zaangażowanych środków.
4. Po otrzymaniu wniosku o wsparcie, a przed akceptacją przedsięwzięcia, Komisja dokonywać będzie szczegółowej oceny w celu stwierdzenia zgodności przedsięwzięcia z kryteriami określonymi w załączniku II.
5. Decyzje Komisji o akceptacji przedsięwzięć będą określały wysokość pomocy finansowej oraz plan finansowy wraz z zasadami i warunkami niezbędnymi dla realizacji przedsięwzięć.
6. Połączone wsparcie w ramach ISPA i innej formy pomocy wspólnotowej dla realizacji przedsięwzięcia nie może przekroczyć 90% całkowitych wydatków związanych z tym przedsięwzięciem.
7. Komisja przyjmie wspólne zasady określające, jakie wydatki będą akceptowane zgodnie z procedurą określoną w art. 14.

## *Artykuł 8*

### Zobowiązania i płatności

1. Komisja będzie realizować wydatki w ramach ISPA zgodnie z rozporządzeniem finansowym, mającym zastosowanie do ogólnego budżetu Wspólnot Europejskich, w oparciu o memorandum finansowe zawarte pomiędzy Komisją a krajem beneficjentem.

Niezależnie od tego, roczne zobowiązania budżetowe dotyczące przyznanej pomocy będą realizowane zgodnie z jednym z dwu przedstawionych poniżej sposobów:

- a) zobowiązania dotyczące przedsięwzięć określonych w art. 2 ust. 2, realizowanych w okresie dwóch lub więcej lat będą, w zasadzie, z zastrzeżeniem lit. b), dokonywane w rocznych ratach.  
Zobowiązania wynikające z pierwszej rocznej raty będą realizowane po podpisaniu memorandum finansowego. Zobowiązania dotyczące kolejnych rocznych rat będą

realizowane w oparciu o wstępny lub skorygowany plan finansowy przedsięwzięcia i w zasadzie realizowane na początku każdego roku budżetowego i nie później niż do 1 kwietnia bieżącego roku, zgodnie z prognozą wydatków na ten rok budżetowy.

- b) w przypadku przedsięwzięć o okresie trwania krótszym niż dwa lata, lub w przypadku których pomoc wspólnotowa nie przekracza 20 milionów EUR, pierwsze zobowiązanie w wysokości do 80% przyznanej pomocy może być dokonane po podpisaniu memorandum finansowego. Pozostała kwota będzie przedmiotem zobowiązania w zależności od stanu realizacji przedsięwzięcia.
2. Z wyjątkiem uzasadnionych przypadków, pomoc przyznana na realizację przedsięwzięcia, w którym zasadnicze prace nie rozpoczęły się w terminie przewidzianym w kontrakcie, może zostać odwołana.
  3. Wyплаты pomocy finansowej na rzecz przedsięwzięć mogą mieć formę zaliczek, płatności pośrednich lub płatności końcowej w odniesieniu do wydatków potwierdzonych lub faktycznie zapłaconych.

Komisja przyjmie szczegółowe zasady dokonywania płatności, zgodnie z procedurą określoną w art. 14.

4. Szczegóły dotyczące mechanizmu dokonywania płatności dotyczących przedsięwzięć zostaną określone w memorandum finansowym podpisanym z każdym krajem beneficjentem.

### *Artykuł 9*

#### Zarządzanie i kontrola

1. Komisja będzie wymagać, aby kraje beneficjenci:
  - a) stworzyły od 1 stycznia 2000 i nie później niż od 1 stycznia 2002 systemy zarządzania i kontroli, które zapewnią:
    - i) właściwe wykorzystanie pomocy przyznanej na podstawie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z zasadami prawidłowego zarządzania finansowego,
    - ii) rozdzielenie funkcji zarządzania i kontroli,
    - iii) że przedstawiane Komisji deklaracje dotyczące wydatków będą dokładne i będą wynikały z systemu rachunkowości opierającego się na dokumentach dowodowych, które mogą być weryfikowane;
  - b) dokonywały regularnej weryfikacji tego, czy przedsięwzięcia finansowane przez Wspólnotę są właściwie realizowane;
  - c) zapobiegały nieprawidłowościom i je zwalczały;
  - d) odzyskiwały kwoty utracone w wyniku nieprawidłowości i niedbałości.

2. Niezależnie od kontroli prowadzonych przez kraje beneficjentów, Komisja i Trybunał Obrachunkowy mogą, wykorzystując własny personel lub uprawnionych przedstawicieli, prowadzić na miejscu techniczne i finansowe audyty, w tym kontrole wyrywkowe i audyty końcowe.
3. Szczegółowe przepisy wdrożeniowe dotyczące zasad określonych w ust. 1 i 2 będą zawarte w memorandum finansowym wraz z rozwiązaniami dotyczącymi współpracy i koordynacji programowania i metodologii kontroli pomiędzy Komisją i krajem beneficjentem. O rozwiązaniach tych Komisja poinformuje Komitet stworzony na mocy art. 14.
4. Memorandum finansowe będzie zawierać także postanowienia dotyczące obniżenia, zawieszenia lub anulowania pomocy, jeśli wdrażanie przedsięwzięcia nie uzasadnia bądź to części, bądź całości przyznanej pomocy.
5. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia Komisja zapewni przestrzeganie zasad prawidłowego zarządzania finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem elementów zawartych w załączniku III.

### *Artykuł 10*

#### Stosowanie euro

1. Kwoty przedstawione we wnioskach o wsparcie i w odpowiednich planach finansowych będą wyrażane w euro.
2. Kwoty przyznane w ramach pomocy i plany finansowe zatwierdzone przez Komisję będą wyrażane w euro.
3. Deklaracje wydatków na poparcie żądania zapłaty będą wyrażane w euro.
4. Wpłaty pomocy finansowej przez Komisję będą dokonywane w euro na rzecz instytucji wyznaczonej przez kraj beneficjenta do przyjmowania takich wypłat.

### *Artykuł 11*

#### Monitorowanie i ocena *ex-post*

Kraje beneficjenci i Komisja zapewnią, aby wdrażanie przedsięwzięć w ramach niniejszego rozporządzenia było monitorowane i oceniane zgodnie z przepisami zawartymi w załączniku IV.

## *Artykuł 12*

### Sprawozdanie roczne

Komisja będzie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu, Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów roczne sprawozdanie na temat pomocy Wspólnoty udzielanej w ramach ISPA. Sprawozdanie roczne będzie zawierać informacje określone w załączniku V.

Parlament Europejski przedstawi swą opinię na temat raportu w terminie trzech miesięcy. Komisja poinformuje o sposobie, w jaki opinia ta została wzięta pod uwagę.

Komisja zapewni regularne informowanie krajów beneficjentów o funkcjonowaniu ISPA.

## *Artykuł 13*

### Informacja i promocja

1. Kraje beneficjenci odpowiedzialne za wdrażanie przedsięwzięć, które otrzymały wsparcie finansowe w ramach ISPA zapewnią właściwą promocję przedsięwzięć w celu:
  - a) uświadamiania społeczeństwu roli, jaką odgrywa Wspólnota w odniesieniu do przedsięwzięć;
  - b) uświadamiania potencjalnym beneficjentom i organizacjom zawodowym możliwości, jakie dają przedsięwzięcia.

Kraje beneficjenci zagwarantują w szczególności ustawienie dobrze widocznych tablic zawierających logo Wspólnoty, informujących o tym, że przedsięwzięcia są współfinansowane przez Wspólnotę oraz zapewnią odpowiednie uczestnictwo przedstawicieli instytucji wspólnotowych w najważniejszych wydarzeniach publicznych związanych z pomocą przyznawaną przez Wspólnotę w ramach ISPA.

Kraje beneficjenci będą corocznie informować Komisję o inicjatywach podejmowanych w ramach niniejszego ustępu.

2. Komisja przyjmie szczegółowe zasady dotyczące informacji i promocji, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 14.

Komisja poinformuje o tym Parlament Europejski i opublikuje powyższe zasady w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

## *Artykuł 14*

### Komitet

1. Komisja będzie wspomagana przez Komitet Zarządzający składający się z przedstawicieli państw członkowskich pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji (zwany dalej „komitetem”). Europejski Bank Inwestycyjny mianuje przedstawiciela bez prawa głosu.
2. Przedstawiciel Komisji przedstawi Komitetowi projekt przedsięwzięć, które mają być realizowane. Komitet przedstawi swą opinię na temat projektu w terminie, który może zostać ustalony przez przewodniczącego, w zależności od pilności sprawy. Opinia zostanie przedstawiona przez większość określoną w art. 205 ust. 2 Traktatu, w przypadku decyzji, które Rada musi przyjąć na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli państw członkowskich w Komitecie będą liczone w sposób określony w wyżej wymienionym artykule. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.
3. a) Komisja zaakceptuje przedsięwzięcia, które mogą być od razu wprowadzane.  
b) Jeśli jednak przedsięwzięcia te nie są zgodne z opinią Komitetu, Komisja zawiadomi o tym natychmiast Radę. W tym przypadku:
  - Komisja odroczy realizację zaakceptowanych przez nią przedsięwzięć na okres czasu, który zostanie określony w każdym akcie przyjętym przez Radę, który jednakże w żadnym wypadku nie może przekraczać trzech miesięcy od daty zawiadomienia.
  - Rada, działając na podstawie kwalifikowanej większości głosów, może podjąć inną decyzję w okresie czasu, o którym mowa w poprzednim podpunkcie.
4. Komitet może zbadać każdą kwestię związaną z wdrażaniem niniejszego rozporządzenia, która jest przekazywana Komitetowi przez jego przewodniczącego, również na prośbę przedstawiciela państwa członkowskiego.
5. Komitet zaakceptuje wewnętrzne zasady proceduralne kwalifikowaną większością głosów.

## *Artykuł 15*

### Realokacja środków

Po przystąpieniu do Unii Europejskiej, dany kraj straci prawo do wsparcia zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Środki, które pozostaną do dyspozycji w wyniku przystąpienia kraju kandydującego do Unii Europejskiej, zostaną przyznane innym krajom kandydującym, wymienionym w art. 1 ust. 1. Realokacja środków odbywać się będzie w oparciu o potrzeby krajów kandydujących, ich zdolność do absorpcji tych środków, jak również kryteria określone w art. 4.

Rada, na podstawie przyjętej kwalifikowaną większością głosów propozycji Komisji, podejmie decyzję, która nakreśli ogólny sposób podejścia do realokacji.

W świetle wyżej wymienionej decyzji Rady, Komisja podejmie decyzję w sprawie realokacji dostępnych środków pomiędzy innych beneficjentów zgodnie z procedurą określoną w art. 14.

### *Artykuł 16*

#### Postanowienia przejściowe i końcowe

Rada, rozstrzygając na podstawie propozycji Komisji, zgodnie z procedurą określoną w art. 308 Traktatu, dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006.

### *Artykuł 17*

#### Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Luxemburgu, dnia 21 czerwca 1999.

*W imieniu Rady*

*Przewodniczący*

G. VERHEUGEN

## ZAŁĄCZNIK I

### Zawartość wniosków (art. 7 ust. 3 lit. a))

Wnioski powinny zawierać następujące informacje:

1. nazwę instytucji odpowiedzialnej za wdrożenie przedsięwzięcia, jego charakter i opis;
2. koszt i lokalizację przedsięwzięcia, jak też, w danym przypadku, opis wzajemnych połączeń i operacyjności przedsięwzięć usytuowanych na tej samej osi transportowej;
3. harmonogram realizacji prac;
4. analizę kosztów i korzyści, włącznie z oceną bezpośrednich i pośrednich skutków na zatrudnienie;
5. ocenę wpływu na środowisko podobną do oceny zawartej w dyrektywie Rady 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 dotyczącej oceny wpływu niektórych projektów publicznych i prywatnych na środowisko<sup>1</sup>;
6. informacje o zgodności z prawem ochrony konkurencji i zasadami przetargów publicznych;
7. plan finansowy, uwzględniający, o ile jest to możliwe, informacje na temat ekonomicznej wykonalności przedsięwzięcia oraz całkowitej kwoty, o którą ubiega się kraj beneficjent z ISPA, z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, włącznie z jego instrumentem przedakcesyjnym, oraz z wszelkich innych źródeł pochodzących ze Wspólnoty bądź z państw członkowskich, z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Banku Światowego.
8. zgodność przedsięwzięć z politykami wspólnotowymi;
9. informacje na temat podjętych działań, które zapewnią skuteczne wykorzystanie i obsługę funduszy;
10. (przedsięwzięcia w dziedzinie ochrony środowiska) informacje na temat miejsca i stopnia pierwszeństwa przedsięwzięcia w ramach narodowej strategii ochrony środowiska, jak zostało to określone w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa;
11. (przedsięwzięcia w dziedzinie transportu) informacje na temat narodowej strategii rozwoju transportu oraz miejsca i porzadku pierwszeństwa przedsięwzięć w ramach tej strategii, uwzględniając stopień zgodności z wytycznymi dla sieci transeuropejskich i ogólnoeuropejskiej polityki transportowej.

---

<sup>1</sup> Dz.U. WE nr L 175, z 05.07.1985, str. 40. Dyrektywa zmieniona przez dyrektywę 97/11/WE (Dz.U. WE nr L 73, z 14.03.1997, str. 5).

## ZAŁĄCZNIK II

### Ocena przedsięwzięć (art. 7 ust. 3 lit. b) oraz art. 7 ust.4)

A. W celu oceny przedsięwzięć zostaną zastosowane następujące kryteria, które zapewnią wysoką jakość przedsięwzięć, zgodnie z art. 2:

1. korzyści ekonomiczne i społeczne przedsięwzięć, w tym ich zdolność do pobudzenia finansowania ze środków prywatnych, które powinny być proporcjonalne do zaangażowanych środków; ocena zostanie przeprowadzona w świetle analizy kosztów i korzyści;
2. kroki powzięte w celu zapewnienia skutecznego zarządzania przedsięwzięciami;
3. priorytety ustanowione przez Partnerstwo dla Członkostwa w obszarze objętym pomocą;
4. wkład przedsięwzięć we wdrażanie polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska oraz wynik oceny wpływu na środowisko, o której mowa w załączniku I;
5. wkład przedsięwzięć w transeuropejskie sieci oraz wspólną politykę transportową;
6. ustanowienie właściwej proporcji pomiędzy obszarami ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej;
7. rozważenie możliwych, alternatywnych form finansowania, o których mowa w art. 6.

B. W danym przypadku, Komisja może wezwać Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju lub Bank Światowy do udziału w ocenie przedsięwzięć. Komisja przeanalizuje wnioski o wsparcie, zwłaszcza w celu zweryfikowania czy mechanizmy administracyjne i finansowe są odpowiednie w celu skutecznego wdrażania przedsięwzięcia.

C. Komisja oceni przedsięwzięcia celem określenia ich przewidywanego oddziaływania w kategoriach celów niniejszego rozporządzenia, przy użyciu odpowiednich wskaźników ilościowych. Kraje-beneficjenci dostarczą wszelkich niezbędnych informacji, określonych w załączniku I, w tym wyniki własnych studiów i badania wykonalności wraz z ich wcześniejszymi ocenami, określenie rozwiązań alternatywnych, które nie zostały zastosowane oraz koordynację przedsięwzięć o znaczeniu powszechnym, usytuowanych na tej samej osi transportowej, tak aby ocena była możliwie efektywna.

## ZAŁĄCZNIK III

### Zarządzanie i kontrola finansowa (art. 9 ust. 5)

1. W każdym kraju beneficjencie, wyznaczona zostanie centralna jednostka, poprzez którą przekazywane będą fundusze wspólnotowe przyznane w ramach ISPA.

Osoba kierująca tą jednostką będzie ponosić pełną odpowiedzialność za zarządzanie funduszami w danym kraju beneficjencie.

2. Systemy zarządzania i kontroli w krajach beneficjentach winny zapewniać wystarczające warunki audytu, które umożliwią w szczególności:

- uzgodnienie potwierdzonego bilansu zamknięcia dostarczonego Komisji z danymi księgowymi i dokumentami potwierdzającymi na różnych poziomach administracyjnych;

- weryfikację transferów dostępnych funduszy - wspólnotowych i innych;

- zbadanie technicznych i finansowych planów projektu, raportów na temat postępu prac, procedur przetargowych i kontraktacyjnych na różnych poziomach administracyjnych.

3. Procedura, którą należy się posługiwać przy przyznawaniu kontraktów na wykonanie prac, dostaw lub usług, zostanie opisana w memorandum finansowym i będzie respektować podstawowe zasady określone w tytule IX rozporządzenia finansowego, a w szczególności:

- przedsięwzięcia objęte memorandum finansowym będą wdrażane przez kraj beneficjenta w ścisłej współpracy z Komisją, która zachowa odpowiedzialność za wykorzystanie przyznanych środków;

- Komisja w ścisłej współpracy z krajem beneficjentem, zapewni, aby uczestnicy procedur przetargowych mogli rywalizować na równych zasadach, a także zapewni, aby nie było żadnej dyskryminacji, oraz aby wybrana oferta była z ekonomicznego punktu widzenia najbardziej korzystna.

Jednakże na podstawie art. 12 rozporządzenia nr 1266/99/WE, przyznawane środki mogą podlegać zdecentralizowanemu systemowi zarządzania, w szczególności jeśli chodzi o zatwierdzanie *ex-ante* przez Komisję ogłoszeń o przetargach, ocenę ofert i przyznanie kontraktów oraz zarządzanie finansami.

Przepisy te, które zostaną określone w memorandum finansowym zawartym z krajem kandydującym, winny uwzględniać możliwości ilościowego i jakościowego zarządzania i kontroli finansowej.

4. Właściwa wewnętrzna i zewnętrzna kontrola finansowa powinna być prowadzona zgodnie z międzynarodowymi standardami audytu, przez władze krajowe właściwe w dziedzinie kontroli finansowej, które, w celu wykonywania tej funkcji, muszą być niezależne. Każdego roku plan audytu i opis rezultatów przeprowadzonych audytów powinny zostać przesłane do Komisji. Raporty audytowe powinny pozostawać do dyspozycji Komisji.

Komisja i kraj beneficjent powinny współpracować w celu koordynacji programów i metod dotyczących audytów, tak aby zmaksymalizować pozytywne efekty przeprowadzonych audytów.

Kraj beneficjent powinien zagwarantować, aby w momencie prowadzenia kontroli przez personel Komisji lub jej upoważnionych reprezentantów, osoby te miały na miejscu prawo wglądu do wszystkich właściwych dokumentów i rachunków dotyczących spraw finansowanych w ramach memorandum finansowego. Kraje beneficjenci będą współpracować z Trybunałem Obrachunkowym przy prowadzeniu audytów związanych z wykorzystaniem funduszy przyznanych w ramach ISPA.

Właściwe władze powinny przechowywać wszelkie dokumenty dowodowe potwierdzające wydatki związane z projektem przez okres pięciu lat od ostatniej płatności związanej z projektem.

5. Memorandum finansowe z każdym krajem beneficjentem powinno zawierać przepisy przytoczone poniżej, dotyczące korekt finansowych:

Jeśli wdrażanie przedsięwzięcia wydaje się nie uzasadniać bądź części, bądź całości przyznanej pomocy, Komisja powinna przeprowadzić właściwą analizę przypadku, w szczególności zwracając się do kraju beneficjenta o przedłożenie w określonym czasie komentarzy w celu wyjaśnienia nieprawidłowości.

Po dokonaniu analizy, o której mowa w powyższym ustępie, Komisja może dokonać redukcji, zawieszenia lub anulowania pomocy w odniesieniu do przedsięwzięć, jeśli analiza wykaże nieprawidłowości, niewłaściwe połączenie funduszy lub nie stosowanie się do jednego z warunków zawartego w decyzji o przyznaniu pomocy, a w szczególności znaczącą zmianę, która wpływa na charakter i warunki wdrażania przedsięwzięcia, o akceptację której nie wystąpiono do Komisji. Każda redukcja lub anulowanie pomocy powinno być podstawą do zwrotu wypłaconych kwot.

Jeśli Komisja uzna, że nieprawidłowość nie została usunięta lub że całość lub część działania nie uzasadnia całości bądź części przyznanej na ten cel pomocy, Komisja przeprowadzi odpowiednią analizę przypadku i zażąda od kraju beneficjenta przedstawienia stosownych wyjaśnień w wyznaczonym terminie. Po dokonaniu kontroli, jeśli kraj beneficjent nie podjął działań naprawczych, Komisja może:

- a) zredukować lub anulować wypłatę zaliczki,
- b) anulować całość lub część pomocy przyznanej na realizację przedsięwzięcia.

Komisja określi wielkość korekty, biorąc pod uwagę charakter nieprawidłowości oraz wpływ ewentualnych zaniedbań w systemie zarządzania i kontroli. Każda kwota, która zostanie odzyskana z powodu nieprawidłowego przyznania środków, będzie zwracana do Komisji. Do kwoty takiej dodać należy odsetki naliczane z tytułu opóźnienia zwrotu, zgodnie z rozwiązaniami, które zostaną przyjęte przez Komisję.

## ZAŁĄCZNIK IV

### Monitorowanie i ocena *ex-post* (art. 11)

- A. Monitorowanie będzie prowadzony za pomocą wspólnie ustalonych procedur, kontroli wyrywkowych oraz przez ustanowione *ad hoc* komitety. Monitorowanie powinien być prowadzony poprzez odniesienie do wskaźników fizycznych i finansowych. Wskaźniki powinny odnosić się do specyficznego charakteru przedsięwzięcia oraz jego celów. Powinny być one określone w taki sposób, aby prezentowały stopień zaawansowania przedsięwzięcia w nawiązaniu do wcześniej określonych celów i planu oraz postęp osiągnięty w zakresie zarządzania, jak również wszelkie związane z projektem trudności.
- B. Komitety powinny być tworzone w drodze porozumienia między danym krajem beneficjentem a Komisją. W komitetach reprezentowane będą władze lub instytucje wyznaczone przez kraj beneficjenta, Komisja oraz, w danym przypadku, Europejski Bank Inwestycyjny. Jeżeli władze regionalne i lokalne oraz przedsiębiorstwa prywatne biorą udział w realizacji projektu lub jeżeli, w danym przypadku, projekt bezpośrednio ich dotyczy, będą oni także reprezentowani w tych komitetach.
- C. Dla każdego przedsięwzięcia, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia każdego pełnego roku wdrożeniowego, władze lub instytucja odpowiedzialna za przedsięwzięcie będzie przedkładać Komisji raporty na temat postępu prac.
- D. Na podstawie wyników monitorowania oraz biorąc pod uwagę komentarze komitetu monitorującego, jeżeli okaże się to niezbędne, na wniosek kraju beneficjenta, Komisja będzie dostosowywać wielkość i warunki przyznania pomocy, tak jak zostały one wstępnie zatwierdzone, jak również przewidziany plan finansowy.

Komisja określi odpowiednie rozwiązania dla tych dostosowań, różnicując je według ich charakteru i ważności.

- E. Władze lub instytucja odpowiedzialna za przedsięwzięcie przedłoży Komisji raport końcowy w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia przedsięwzięcia lub fazy projektu. Raport końcowy powinien zawierać następujące elementy:
1. opis podjętych prac wraz ze wskaźnikami fizycznymi, określenie wielkości wydatków według kategorii prac oraz działania podjęte w nawiązaniu do szczególnych postanowień zawartych w decyzji dotyczącej przyznania pomocy;
  2. potwierdzenie zgodności prac z decyzją o przyznaniu środków;
  3. pierwszą ocenę zakresu osiągniętych wyników, w tym zwłaszcza:
    - a) rzeczywistą datę wdrożenia przedsięwzięcia;
    - b) wskazanie sposobu, w jaki przedsięwzięcie będzie zarządzane po zakończeniu realizacji;
    - c) w danym przypadku, potwierdzenie prognoz finansowych, zwłaszcza w odniesieniu do kosztów operacyjnych, oraz przewidywanych przychodów;

- d) potwierdzenie prognozy społeczno-ekonomicznej, zwłaszcza w odniesieniu do przewidywanych kosztów i zysków;
- e) wskazanie działań podjętych celem zagwarantowania ochrony środowiska wraz z ich kosztami.

4. informacje związane z działaniami promocyjnymi;

- F. Ocena *ex-post* dotyczyć będzie wykorzystania środków oraz wydajności i skuteczności pomocy i jej oddziaływania. Będzie ona również dotyczyć czynników przyczyniających się do sukcesu bądź niepowodzenia wdrażania przedsięwzięć oraz osiągnięć i rezultatów. Po zakończeniu przedsięwzięć Komisja wraz z krajami beneficjentami powinna zatem ocenić sposób w jaki zostały one zrealizowane, włącznie ze stopniem skuteczności, z jaką środki zostały wykorzystane. Ocena obejmie również faktyczny wpływ wdrażania w celu oszacowania czy zostały osiągnięte początkowe cele. Ocena będzie dotyczyła między innymi wkładu przedsięwzięć we wdrażanie wspólnotowej polityki ochrony środowiska, lub wkładu w rozwój sieci transeuropejskich i wspólnej polityki transportowej; ocena będzie również dotyczyła oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.
- G. W celu zwiększenia skuteczności pomocy wspólnotowej przyznawanej w ramach ISPA, Komisja zagwarantuje, aby w procesie administrowania ISPA szczególna uwaga poświęcona została przejrzystości zarządzania.
- H. Szczegółowe zasady monitorowania i oceny zostaną przedstawione w decyzjach Komisji zatwierdzających przedsięwzięcia.

## ZAŁĄCZNIK V

### Roczny raport Komisji (art. 12)

Roczny raport zawierać będzie następujące informacje:

1. pomoc finansowa przyznana i wypłacona przez Wspólnotę w ramach ISPA wraz z rocznym podziałem według rodzaju projektu (ochrona środowiska lub transport) dla każdego kraju beneficjenta.
2. wkład pomocy wspólnotowej w ramach ISPA w wysiłki krajów beneficjentów odnośnie wdrażania wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz wzmocnienia transeuropejskich sieci infrastruktury transportowej; równowaga pomiędzy przedsięwzięciami w obszarze ochrony środowiska i przedsięwzięciami związanymi z infrastrukturą transportową;
3. ocena zgodności działań w ramach ISPA z politykami wspólnoty, w tym z polityką ochrony środowiska, transportową, ochrony konkurencji oraz przyznawania kontraktów publicznych;
4. działania podjęte w celu zagwarantowania koordynacji i spójności pomiędzy przedsięwzięciami finansowanymi poprzez ISPA a przedsięwzięciami finansowanymi z budżetu Wspólnoty, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i pozostałych instrumentów finansowych Wspólnoty;
5. wysiłki inwestycyjne krajów beneficjentów w dziedzinie ochrony środowiska i infrastruktury transportowej;
6. sfinansowane studia przygotowawcze i przedsięwzięcia o charakterze pomocy technicznej;
7. rezultaty szacunków, monitorowania i oceny końcowej przedsięwzięć, wraz z informacją na temat przystosowania przedsięwzięć, w celu osiągnięcia zgodności z rezultatami szacunków, monitorowania i oceny;
8. udział EIB w ocenie przedsięwzięć;
9. informacja na temat rezultatów przeprowadzonych kontroli, stwierdzonych nieprawidłowości oraz będących w toku postępowań sądowych;
10. informacja o działaniach promocyjnych.